

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoP/1/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2613209263
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Mihal
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2613209263.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jána Mihala a sudcov Mgr. Dušana Čima a JUDr. Zlatice Javorovej vo veci starostlivosti o maloletú: A. M., nar. XX. Y. XXXX, t. č. bytom u matky, a zast. opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, matky: Mgr. D. O., nar. X. E. XXXX, bytom XXX XX X. A. F. XX a otca: F. I., nar. XX. X. XXXX, bydlisko XXX XX X., H. XX/XX, o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 5. novembra 2013, č. k. 8P/52/2013-42 takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti výživného m e n í tak, že matka je povinná platiť maloletej počnúc dňom 17. decembra 2013 výživné v sume 80 eur mesačne vždy do 15 dňa v mesiaci vopred k rukám otca a tým mení rozsudok Okresného súdu Senica zo dňa 31. augusta 2010, č. k. 11P/60/2010-17.

Zročné výživné za obdobie odo dňa 17. decembra 2013 do dňa 30. júna 2014 v sume 198,71 eur povoľuje matke zaplatiť v splátkach po 15 eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie so splnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

V časti trov konania rozsudok súdu prvého stupňa r u š í.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa rozhodol tak, že vo výroku v bode I/ zveril maloletú A. M. do osobnej starostlivosti jej otca F. I. s tým, že on ako otec bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, a to počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, vo výroku v bode II/ zaviazal matku prispievať na výživu maloletej sumou 80 eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku a vo výroku v bode III/ vyslovil, že výživné je zročné vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca. Ďalšími samostatnými čiastkovými výrokmi súd prvého stupňa, vyslovil že neupravuje styk matky s maloletou, ďalej že týmto jeho rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Senica sp. zn. 7P 102/2001 zo dňa 2. augusta 2001 v časti úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej a napokon, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil aplikovaním ustanovení § 36 ods. 1, § 24 ods. 1, ods. 4, § 25 ods. 1, ods. 2, § 26, § 62 ods. 1 až 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1, ods. 3 ZoR (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších zmien a doplnení), vecne potom záverom o dôvodnosti podania návrhu otcom maloletej na zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti. V konaní mal súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní za preukázané, že mal. A. je dieťaťom narodeným mimo manželstva, pričom jej rodičia spolu nežijú a nehospodária, a obaja majú iných životných partnerov. Pôvodne bola mal. A. rozsudkom súdu prvého stupňa sp. zn. 7P/102/2001 zverená do osobnej starostlivosti matky, avšak vzhľadom na to, že maloletá sa od apríla

2013 nachádza v otcovej domácnosti a starostlivosti, čo potvrdili obaja rodičia, maloletá i jej kolízny opatrovník, došlo tu k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňovala zmenu úpravy rodičovských práv a povinností stanovených uvedeným rozhodnutím súdu. Otec maloletej žiadal, aby táto bola zverená do jeho osobnej starostlivosti, nakoľko sa v súčasnosti o ňu stará a byvajú v spoločnej domácnosti. Proti tomuto postupu, vzhľadom na status quo a predovšetkým prejavenu vôľu samotnej 13 ročnej maloletej nijako nenamietala matka dieťaťa a súhlas s tým vyjadril aj kolízny opatrovník maloletej. Samotná maloletá na pojednávaní okresného súdu uviedla, že chce zostať so svojim biologickým otcom, nakoľko si s manželom svojej matky príliš nerozumela. Keďže súd I. stupňa žiadne nedostatky v starostlivosti otca o mal. dieťa nezistil, zveril mal. A. do otcovej osobnej starostlivosti s tým, že o styku matky, ktorej dieťa do osobnej starostlivosti zverené nebolo, nerozhodoval, keďže rodičia styk matky s maloletou upraviť nežiadali. Pokiaľ sa následne malo zo zákona rozhodnúť o vyživovacej povinnosti matky voči mal. A., otec žiadal, aby matka platila na mal. Dcéru výživné vo výške 100 eur mesačne. Poukázal pritom jednak na výšku výdavkov, ktorú si starostlivosť o maloletú vyžaduje, a tiež na rozsudok súdu prvého stupňa sp. zn. 11P/60/2010, ktorým bola od 1. júna 2009 jeho vyživovacia povinnosť voči maloletej zvýšená zo sumy 700 Sk (23,24 eur) mesačne na sumu 100 eur mesačne. Matka maloletej naopak uviedla, že s výživným vo výške 100 eur nesúhlasí a aktuálne nie je v jej možnostiach ho uhrádzať, keďže jej súčasné výdavky prevyšujú jej príjmy, a navyše má ešte jednu vyživovaciu povinnosť. Otec ďalšiu vyživovaciu povinnosť okrem mal. A. nemá, spoločnú domácnosť vedie spolu so svojou priateľkou a jej maloletým synom. Mesačné výdavky na mal. A. predstavujú sumu približne 54,80 eur + strava (mimo školy), vreckové, kozmetika a pod. Jednorázovo otec platil dcére školu v prírode 130 eur a finančnú čiastku 150 eur zaplatil za školské potreby, resp. ďalšie náklady školopovinného dieťaťa spojené so začiatkom školského roka. Maloletá navštevuje základnú školu a výtvarný krúžok, je vo veku začínajúcej puberty, dospievania a má vlastné záujmy i aktivity, ktoré sa s postupujúcim vekom dieťaťa stávajú finančne náročnejšími. Každý z rodičov žije v spoločnej domácnosti so svojim súčasným životným partnerom, a okrem mal. A. aj s jedným maloletým dieťaťom, pričom v prípade otca nejde o jeho vlastné dieťa, ale o dieťa jeho partnerky. Otec zarába približne 888,97 eur mesačne a matkin príjem vrátane prídavkov na deti a rodičovského príspevku predstavuje sumu 664,30 eur (prídavky na jedno dieťa 23,10 eur + rodičovský príspevok 199,60 eur + príjem približne 441,61 eur) mesačne. Výdavky na domácnosť matky sú podľa jej tvrdení v priemere vyššie než výdavky, ktoré je nevyhnutné vynaložiť na domácnosť otca (809,30 eur oproti 595 eur). Keďže mal. A. bola zverená do osobnej starostlivosti otca, a práve otec maloletej bol tým z rodičov, na ktorom spočívala podstatná časť starostlivosti a výchovy o maloletú dcéru, súd prvého stupňa považoval za dôvodné určiť vyživovaciu povinnosť matky voči mal. A. na sumu 80 eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie o trovách konania potom súd prvého stupňa odôvodnil odkazom na § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Proti tomuto rozsudku podala len v časti určenia výšky výživného včas odvolanie matka maloletej A. s návrhom na jeho zmenu v príslušnej časti a uloženie jej povinnosti platiť výživné nanajvýš vo výške 50 eur mesačne (teda vo výške, ktorú žiadala už v konaní pred súdom prvého stupňa). Dôvodila pritom tým, že pri komparácii jej príjmov s príjmami otca maloletej je zrejmé, že ten je omnoho lepšie zarábajúcim rodičom s oveľa menšími nákladmi na živobytie. Hoci jej terajší príjem má byť podľa súdu prvého stupňa 664,30 eur, do tejto sumy je zarátaný i rodičovský príspevok na jej druhú dcéru O., ktorý bude poberať už iba 7 mesiacov a po uplynutí tejto doby sa jej príjem zníži na sumu cca 460 eur mesačne, čo by v porovnaní s výdavkami na domácnosť vo výške 404 eur (t.j. polovica z celkových výdavkov na domácnosť predstavujúcich sumu 809 eur mesačne s prihliadnutím na spolužitie v domácnosti s jej manželom) zvýšenými práve o súdom prvého stupňa určenú výšku výživného 80 eur spôsobovalo výdavky presahujúce jej príjem, pričom do spomenutých výdavkov nie je zahrnutá ani starostlivosť o jej druhú dcéru O.. Naproti tomu príjmy otca sú podstatne vyššie ako jeho výdavky, do ktorých súd prvého stupňa navyše zarátal i hypotéku platenú na byt, ktorý je vo vlastníctve priateľky otca maloletej, pričom súd prvého stupňa nezohľadnil povinnosť jeho priateľky sa podieľať na výdavkoch na domácnosť rovným dielom. Odvolanie tak ako celok odôvodnila svojou zlou finančnou situáciou, existenciou ďalšej vyživovacej povinnosti (ktorá by bola pri podržaní spôsobu rozhodnutia súdu prvého stupňa ohrozená) a podstatne lepšou finančnou kondíciou otca maloletej, ktorá tu existovala i v čase, keď jej príjmy boli podstatne nižšie a ona napriek tomu od neho nepožadovala vyššie výživné (ako vtedy určenú sumu 100 eur).

Kolízny opatrovník navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti výživného potvrdiť, nakoľko výživné vo výške 80 eur mesačne považuje za zodpovedajúce potrebám a veku maloletej ako i majetkovým pomerom rodičov.

Otec maloletej odvolací návrh nepodal a k odvolaniu matky maloletej sa nevyjadril.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 2 písm. a/ a b/ O. s. p. na základe odvolania matky rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti výživného ako i v časti „rozhodnutia“ o trovách konania (ktoré malo povahu rozhodnutia závislého, hoc aj v takejto veci len formálne, na rozhodnutí vo veci samej, pričom tu šlo o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu a v ktorom tak odvolací súd nebol viazaný ani odvolacími návrhmi), a to podľa § 214 ods. 1, § 211 ods. 2 a § 101 ods. 2 O. s. p. na pojednávaní (ktoré si vyžadoval odstup času medzi rozhodnutím v prvom stupni a očakávateľným rozhodovaním odvolacieho súdu) v neprítomnosti riadne predvolaného otca maloletej (keďže ten svoju neprítomnosť ospravedlnil zahraničnou pracovnou cestou s tým, že súhlasil s pojednávaním bez jeho prítomnosti), doplnil dokazovanie oboznámením obsahu oznámenia o výške vymeriavacích základov pre odvod poistného na otca maloletej od Sociálnej poisťovne Senica zo dňa 6. mája 2014, potvrdeniami o príjmoch matky maloletej za kalendárne roky 2013 a 2014 postupne od zamestnávateľov I. U. S. SD, G. A. s. r. o., Y.-X. s. r. o., potvrdeniami o výške príjmu otca maloletej zo zamestnaneckého pomeru v období od mesiaca apríl 2013 do mesiaca marec 2014 vrátane u T. X. s. r. o. zo dňa 28. apríla 2014, oboznámením obsahu napadnutého rozsudku, odvolania voči nemu podanému i vyjadreniami k tomuto odvolaniu zo strany kolízneho opatrovníka ako i výsluchom matky maloletej i zástupkyne kolízneho opatrovníka a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok v časti bežného výživného treba považovať za správny, keď súd prvého stupňa predovšetkým zistil skutkový stav v miere potrebnej pre rozhodnutie a vec i správne posúdil po právnej stránke, na čom nemohli nič zmeniť ani námietky uplatnené odvolaním matky, pričom zmenu rozsudku v príslušnej časti si vyžadovalo opomenutie súdu prvého stupňa do výrokovej časti vniesť i rozsudok, ktorý bol výrokom o výživnom (tom v napadnutom rozsudku) zmenený, keď si tu odstup času vyžadoval i súčasné rozhodnutie aj o už zročnom výživnom.

Odvolací súd predovšetkým nemal dôvod nestotožniť sa s tým, ako súd prvého stupňa odôvodnil ním zvolený spôsob rozhodnutia (určenie výživného práve v konkrétnom rozsahu a čase), nakoľko argumentácia pojatá okresným súdom do odôvodnenia napadnutého rozsudku nevykazovala vecné, právne ani logické medzery. Závery súdu prvého stupňa o dôvodoch zmeny vyživovacej povinnosti, určení výšky výživného v prejednávanej veci a o potrebe urobenia tak práve spôsobom vyplývajúcim z napadnutého rozsudku preto treba považovať za správne. Pre nevyhnutnosť vypořádania sa aj s tzv. odvolacími námietkami a napokon i pre potrebu zmeny rozsudku okresného súdu (potrebe jeho doplnenia pri faktickom potvrdení spôsobu rozhodnutia o bežnom výživnom) je potrebné doplniť (§ 219 ods. 2 O. s. p. in fine) ešte toto :

Podľa § 62 ods. 1 ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZoR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 ZoR každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 ZoR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Rozsudkom Okresného súdu Senica č. k. 7P/102/2001-17 zo dňa 2. augusta 2001 bola na základe rodičovskej dohody maloletá A. zverená do výchovy matke a otcovi bola určená povinnosť platiť výživné na maloletú vo výške 700 Sk (23,24 eur) mesačne.

Rozsudkom Okresného súdu Senica č. k. 11P/60/2010-17 zo dňa 31. augusta 2010 súd schválil rodičovskú dohodu v tom znení, že otec bol od 1. júna 2009 povinný prispievať na výživu maloletej sumou 100 eur mesačne, čím bol v časti vyživovacej povinnosti zmenený rozsudok Okresného súdu Senica č. k. 7P/102/2001-17 zo dňa 2. augusta 2001. V tom čase mal otec priemerný mesačný príjem vo výške 869,26 eur a matka vo výške 641,32 eur, pričom matka tiež poberala rodinné prídavky na jedno dieťa v sume 21,99 eur mesačne. Inú vyživovaciu povinnosť vtedy okrem maloletej A. ani jeden z rodičov nemal.

Otec maloletého dieťaťa sa svojim návrhom podaným na súde prvého stupňa dňa 12. septembra 2013 domáhal, aby súd zveril maloletú do jeho osobnej starostlivosti, a matku zaviazal platiť na dcéru výživné v sume 100 eur mesačne, čo odôvodnil tým, že maloletá sa od apríla 2013 nachádza z vlastnej vôle v jeho domácnosti, nakoľko sa medzi jej matkou a jej súčasným partnerom, s ktorými maloletá dovtedy bývala v spoločnej domácnosti, objavili a následne pretrvávali nezhody. Matka maloletej v konaní pred súdom prvého stupňa so zverením maloletej do starostlivosti otca vyjadrila súhlas (s prihladením na vôľu maloletej), no nesúhlasila s výškou výživného požadovanou otcom, nakoľko jej jediným istým a trvalým príjmom je len materský príspevok, pričom má ešte jednu vyživovaciu povinnosť k dieťaťu, ktoré má s jej terajším partnerom. I preto navrhla výživné na dcéru určiť vo výške 50 eur mesačne. Napadnutým rozsudkom bolo návrhu otca v časti zverenia maloletej jeho osobe vyhovieť za súčasného uloženia povinnosti matke platiť na maloletú výživné vo výške 80 eur mesačne, pričom styk matky s maloletou zostal neupravený. Nakoľko potom odvolaním matka požadovala zmenu rozhodnutia v časti výživného (jeho zníženie), predmetom odvolacieho konania bolo posúdenie správnosti určenia výšky výživného a opodstatnenosti odvolacích námietok matky maloletej.

V priebehu odvolacieho konania na pojednávaní dňa 18. júna 2014 matka mal. A. krajskému súdu oznámila, že medzičasom opäť došlo k zmene situácie u maloletej A. v tom smere, že táto sa od 24., resp. 25. marca 2014 fyzicky nachádza znova v osobnej starostlivosti svojej matky, čo odôvodnila tým, že jej bolo za matkou smutno, pričom súčasne došlo k odstráneniu trecích plôch medzi maloletou a jej otčimom - terajším manželom jej matky. Podľa tvrdení matky odo dňa 25. marca 2014 otec F. I. mal. A. nekontaktoval, resp. raz sa jej pokúsil dovolať telefonicky. V týchto súvislostiach však odvolací súd konštatuje, že výrok o zverení maloletej do starostlivosti otca z napadnutého rozsudku je v časti zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti otca už právoplatný dňom 17. decembra 2013 (z dôvodu nenapadnutia i tohto výroku odvolaním). Matka maloletej na pojednávaní pred odvolacím súdom uviedla, že na Okresnom súde Senica medzičasom podala nový návrh na zmenu zverenia mal. A. späť do jej osobnej starostlivosti, ktorý je označený spisovou značkou 7P/25/2014. Ďalej pred odvolacím súdom verifikovala, že vzhľadom na svoju vedomosť o právoplatnosti napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k zvereniu maloletej do starostlivosti otca (ako i faktický pobyt mal. A. v domácnosti otca), zaslala tomuto výživné vo výške 80 eur mesačne, a to celkovo štyrikrát za obdobie 12/2013 až 03/2014 (teda za dobu, keď sa maloletá fyzicky nachádzala v starostlivosti otca). V apríli a v nasledujúcich mesiacoch otcovi výživné nepoukázala, pretože maloletá bola už v jej osobnej starostlivosti a žila v jej domácnosti. Hoci matka maloletej si na pojednávanie so sebou neprinesla doklady o tom, že výživné v sume 80 eur otcovi od 12/2013 do 03/2014 poukázala, skutočnosť, že z jej strany došlo k plneniu výživného v uvedenom rozsahu potvrdila na pojednávaní zástupkyňa kolízneho opatrovníka s tým, že túto informáciu verifikoval samotný otec maloletej na pojednávaní pred Okresným súdom Senica konanom dňa 11. júna 2014, na ktorom bola osobne prítomná. Matka pred odvolacím súdom zotrvala na svojej požiadavke v súvislosti so stanovením výšky výživného platiť maximálne v rozsahu 50 eur mesačne a navrhla rozsudok súdu prvého stupňa v tejto časti zmeniť.

Kolízny opatrovník na pojednávaní pred odvolacím súdom zotrval na svojich skorších vyjadreniach a rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti navrhol potvrdiť, pretože v ňom stanovená výška výživného v sume 80 eur mesačne zodpovedá potrebám i veku maloletej A. ako aj majetkovým a zárobkovým pomerom oboch jej rodičov.

Odvolací súd zo spisu zistil, že maloletá A. žila do apríla 2013 spolu so svojou matkou, jej manželom a mladšou sestrou O. v rodinnom dome v obci X. nad F.. Od apríla 2013 sa nachádzala v domácnosti otca. U otca mala mal. A. spoločnú izbu so synom otcovej priateľky X.. Maloletá A. bola v čase vydania napadnutého rozsudku žiačkou 7. ročníka a navštevovala výtvarný krúžok na ZUŠ. Okrem bežných výdavkov na stravu a kozmetiku, výdavky na maloletú A. pozostávajú zo sumy 21,80 eur mesačne na školskú jedáleň, sumy 6 eur mesačne na výtvarný krúžok (nezahrňujúcej výtvarné pomôcky), sumy 20 eur mesačne na splátky na lyžiarsky výcvik, sumy 7 eur mesačne na mobil ako i z jednorazového výdavku 130 eur na školu v prírode (v mesiaci jún 2013) či sumy 150 eur na školské potreby. Od 24. alebo od 25. marca 2014 sa maloletá nachádza opäť v osobnej starostlivosti matky (z vlastnej vôle).

Matka maloletej býva spolu so svojim manželom a jej mladšou dcérou O. v rodinnom dome v obci X. A. F.. Vlastníkom domu je jej manžel, pričom ich mesačné výdavky na domácnosť predstavujú: 40 eur elektrina, 140 eur plyn, 15 eur voda, 400 eur hypotéka, 44 eur internet a 170,30 eur pôžička. Matka je zamestnaná v obchodnej spoločnosti Y.-X. s.r.o. so sídlom v S., v čase vydania napadnutého rozsudku v skúšobnej dobe. Jej manžel je zamestnaný v obchodnej spoločnosti ZF W. B. X., a.s. so sídlom v S.. Matka maloletej je poberateľkou rodičovského príspevku na mal. O., a to od 02/2012 vo výške 194,70 eur mesačne a od 01/2013 vo výške 199,60 eur mesačne, a tiež je poberateľkou prídavkov na mal. O. a na mal. A., v roku 2012 vo výške 45,08 eur mesačne a od 01/2013 vo výške 46,20 eur mesačne na obe deti. Matke maloletej boli v období 11/2012 až 04/2013 vyplatené dávky nemocenského a ošetrovného v celkovej výške 627,10 eur. Čistý priemerný mesačný príjem matky maloletej v I. U. S., spotrebné družstvo v období od 07/2012 do 04/2013 predstavoval sumu 450,95 eur, v spoločnosti G. A. s.r.o. v období od 4/2013 do 8/2013 predstavoval sumu 227,63 eur a v spoločnosti Y.-SD. s.r.o. v období od 08/2013 do 04/2014 predstavoval sumu 556,52 eur, pričom matka dieťaťa je zamestnancom poslednej zo zmienovaných spoločností od 26. augusta 2013. Matka i v súčasnosti (t. j. v čase konania pred odvolacím súdom) pracuje v spoločnosti Y.-X. s.r.o. s rovnakou výškou príjmov ako v predchádzajúcom období, ďalšie vyživovacie povinnosti jej nepridubli, pričom rodičovský príspevok poberá na maloletú O. a poslednú platbu vo výške 207 eur v tomto smere dostane v júli 2014 (mal. O. sa narodila XX. U. XXXX).

Otec maloletej býva so svojou priateľkou a jej synom X. v dvojizbovom byte v X., ktorý je vo vlastníctve otcovej priateľky. Otec s priateľkou hospodária spoločne, mesačné náklady na ich domácnosť predstavujú nájom 160 eur, elektrina 36 eur, plyn 30 eur, úver 330 eur, internet 15 eur, odvoz smetí 200 eur ročne, poisťka na auto 76 eur a daň z nehnuteľnosti 12 eur. Otec i jeho priateľka sú zamestnaní v obchodnej spoločnosti T. X., s.r.o. v X.. Čistý priemerný mesačný príjem otca maloletej u jeho zamestnávateľa T. X., s.r.o. v období od 04/2013 do 03/2014 predstavoval sumu 889,06 eur.

Z uvedeného i po doplnení dokazovania odvolacím súdom jednoznačne vyplýva, že okresným súdom zistené príjmy matky boli dostatočné na to, aby odôvodňovali určenie platenia výživného z jej strany vo výške 80 eur mesačne, keď v zhode s ustálenou rozhodovacou praxou tunajšieho krajského súdu sa na výživné môže počítať až s 20 až 25% čistého príjmu výživou povinného rodiča (v tejto súv. por. napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 23. februára 2010, č. k. 10Co/315/2009-134, inak vo veci Okresného súdu Trnava sp. zn. 8C/154/2009), ktorým je v prejednávanej veci matka. Pritom bolo nutné vychádzať z priemerného čistého mesačného zárobku matky maloletej, ktorý predstavoval sumu cca 641 eur mesačne a rozpätie súm 128,20 - 160,30 eur (20 - 25% čistého mesačného príjmu) tak bolo spektrom, v ktorom sa bolo treba pohybovať pri určení výšky výživného, čo pri existencii dvoch vyživovacích povinností na strane matky predstavuje, pri vychádzaní z hornej hranice takéhoto spektra, sumu cca 80 eur mesačne na jedno dieťa. Pokiaľ teda súd prvého stupňa určil matke platiť mesačne výživné na maloletú v tejto výške, bolo potrebné ako zákonné a správne toto rozhodnutie akceptovať. Na uvedenom nič nemení skutočnosť, že maloletá sa v súčasnosti nachádza opätovne v starostlivosti matky, nakoľko podstatným v situácii je právoplatný výrok o zverení maloletej do starostlivosti otca počnúc dňom 17. decembra 2013. Odvolací súd preto inak vecne správny rozsudok súdu prvého stupňa

vo veci samej (týkajúcej sa bežného výživného) fakticky potvrdil. Právne ho však musel v súlade s ustanovením § 220 O. s. p. zmeniť spôsobom uvedeným v prvej vete výroku tohto svojho rozsudku, a to z dôvodu potreby doplnenia a presnej špecifikácie toho rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý bol uvedeným výrokom napadnutého rozsudku fakticky zmenený. Vo výroku v bode VI/ napadnutého rozsudku totiž súd prvého stupňa vyslovil to, že napadnutým rozsudkom sa mení jeho predchádzajúci rozsudok sp. zn. 7P/102/2001 zo dňa 2. augusta 2001 (ktorým bola na základe rodičovskej dohody maloletá A. zverená do výchovy matke a otcovi bola určená povinnosť platiť výživné na maloletú vo výške vtedajších 700 Sk mesačne), pričom odvolací súd sa ocitol v situácii, že rozsudok súdu prvého stupňa bol v čase odvolacieho konania v časti zverenia maloletej právoplatný, pričom určením vyživovacej povinnosti matke muselo dôjsť k zmene toho posledného predchádzajúceho rozsudku, ktorý sa týkal práve zmeny vyživovacej povinnosti, a tým bol rozsudok č. k. 11P/60/2010-17 zo dňa 31. augusta 2010 (ktorým schválil rodičovskú dohodu v tom znení, že otec bol od 1. júna 2009 povinný prispievať na výživu maloletej sumou 100 eur mesačne, čím bol v časti vyživovacej povinnosti zmenený rozsudok Okresného súdu Senica č. k. 7P/102/2001-17 zo dňa 2. augusta 2001). Počiatok povinnosti platiť bežné výživné bol potom odvolacím súdom presne vymedzený spomenutým dátumom právoplatnosti rozsudku v časti zverenia maloletej do starostlivosti otca, t. j. 17. decembrom 2013.

Ak potom bola povinnosť platiť výživné v napadnutom rozsudku naviazaná na jeho právoplatnosť, a tá tu nastala (v časti výroku o zverení) dňom 17. decembra 2013, v čase vydania rozsudku odvolacieho súdu s prihliadnutím na odstup času (od vydania napadnutého rozsudku a rozhodnutia odvolacieho súdu o odvolaní voči nemu) bolo potrebné rozhodnúť o výške zročného výživného. Celkové zročné výživné matky tak predstavovalo sumu 518,71 eur za obdobie odo dňa 17. decembra 2013 do 30. júna 2014 (t. j. suma 38,71 eur za 15 dní za mesiaca december 2013 + suma 480 eur za prvých 6 mesiacov roku 2014). Ak ale matka maloletej preukázateľne uhradila k rukám otca maloletej výživné za obdobie 4 mesiacov, teda sumu 320 eur (skutočnosť uvedená ňou a potvrdená kolíznym opatrovníkom), ňou neuhradené zročné výživné za obdobie odo dňa 17. decembra 2013 do 30. júna 2014 predstavuje sumu 198,71 eur, ktoré jej odvolací súd povolil zaplatiť v splátkach po 15 eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku (odvolacieho súdu) s tým, že omeškanie so splnením čo i len jednej splátky bude mať za následok zročnosť celého plnenia.

Podľa § 160 ods. 1 a 2 O. s. p. ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Ak súd odsúdil na opakujúce sa plnenie v budúcnosti zročných dávok, treba ich plniť, len čo sa podľa rozsudku stanú zročnými.

S odkazom na citovanú právnu úpravu považoval odvolací súd za náležité povoliť matke úhradu zročného výživného v splátkach, nakoľko v konaní neboli preukázané také príjmy matky, ktoré by jej umožňovali zaplatiť celý nedoplatok jednorázovo, pričom zotrvanie na opaku by mohlo tohto rodiča priviesť do stavu neschopnosti platiť bežné výživné, keď navyše bolo nutné brať na zreteľ i existenciu jej ďalšej vyživovacej povinnosti.

Napokon vo vzťahu k čiastkovému výroku napadnutého rozsudku o trovách konania súdu prvého stupňa muselo dôjsť podľa § 221 ods. 1 písm. h/ a i/ O. s. p. k jeho zrušeniu a popri tom i k vedomému opomenutiu odvolacieho súdu rozhodnúť o trovách odvolacieho konania. Jednalo sa tu totiž o prípad neopodstatnenosti rozhodovania (pokiaľ príslušný výrok za produkt rozhodovacieho procesu vôbec možno označiť), a to preto, že v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu (o presne také sa jednalo aj v tejto konkrétnej veci) je nedostatok práva účastníkov na náhradu zákonným pravidlom, majúcim pôvod práve v okresných súdom spomenutom (avšak necitovanom a nevyloženom) ustanovení § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p., a to (na rozdiel od iných jemu len podobných prípadov) pravidlo, z ktorého neexistujú žiadne výnimky. Práve pre túto bezvýnimočnosť odpadá aj možnosť rozhodovania (ktorým treba zásadne rozumieť len výber medzi aspoň dvoma do úvahy prichádzajúcimi možnosťami), „rozhodnutie“ o trovách konania preto v skutočnosti žiadnym rozhodnutím nie je a ako také je nadbytočné, pričom dôvod nerozhodovania o trovách konania postačuje vysvetliť v odôvodnení rozhodnutia (ako to práve na tomto mieste urobil tunajší súd).

K prijatiu tohto rozsudku došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním. Ak povinnosti uložené týmto rozsudkom nebudú plnené dobrovoľne za podmienok v ňom určených, možno sa ich splnenia domáhať exekučne.